

**CONVENTION ON CIVIL
LIABILITY FOR DAMAGE CAUSED
DURING CARRIAGE OF
DANGEROUS GOODS BY ROAD,
RAIL AND INLAND NAVIGATION
VESSELS (CRTD)**

The States Parties to this Convention,

Noting the continuous increase in the carriage of dangerous goods,

Conscious of the existence at international level of technical standards aimed at securing safety during such carriage,

Desiring to establish uniform rules ensuring adequate and speedy compensation for damage caused during carriage of dangerous goods by road, rail and inland navigation vessels,

Have agreed as follows:

Definitions

Article 1

For the purpose of this Convention:

1. »Carriage by road« means carriage of dangerous goods on board a road vehicle;

**KONVENCIJA O GRAĐANSKOJ
ODGOVORNOSTI ZA ŠTETU
PROUZROČENU ZA VRIJEME
PRIJEVOZA OPASNE ROBE
CESTOM, ŽELJEZNICOM I
BRODOVIMA UNUTRAŠNJE
PLOVIDBE (CRTD)¹**

Države, stranke ove Konvencije,

Konstatirajući neprekidan porast prijevoza opasne robe,

Svjesne postojanja tehničkih standarda na međunarodnoj razini, usmjerenih na postizanje sigurnosti tokom takva prijevoza, a

Želeći ustanoviti jedinstvena pravila koja osiguravaju odgovarajući i brzu naknadu štete prouzročene za vrijeme prijevoza opasne robe cestom, željeznicom i brodovima unutrašnje plovidbe,

Sporazumjeli su se ovako:

Definicije

Član 1.

Za svrhu Konvencije:

1. »Cestovni prijevoz« označuje prijevoz opasne robe cestovnim vozilom;

¹ Prihvaćena 10. listopada 1989. od strane Odbora za unutrašnje prijevoze Ekonomskog komisije Ujedinjenih naroda za Europu.

Prijevod na hrvatski jezik rađen je po engleskom tekstu objavljenom u Il Diritto Marittimo, 1990, str. 525—545.

2. »Road vehicle« means any motor vehicle, articulated vehicle, trailer or semi-trailer, as defined in article 1 of the Convention on Road Traffic of 8 November 1968;

3. »Carriage by rail« means carriage of dangerous goods on board a railway wagon, including a rail motor-coach unit or railcar;

4. »Carriage by inland navigation vessel« means carriage of dangerous goods on board a ship;

5. »Ship« means any vessel or craft, not being a sea-going ship or seaborne craft, of any type whatsoever;

6. »Vehicle« means a road vehicle, a railway wagon or a ship. Where several vehicles are coupled together to form a train, such a train shall be regarded as a single vehicle;

7. »Person« means any individual or partnership or any public or private body, whether corporate or not, including a State or any of its constituent subdivisions;

8. »Carrier« means:

(a) with respect to carriage by road and by inland navigation vessel: the person who at the time of the incident controls the use of the vehicle on board which the dangerous goods are carried.

The person in whose name the vehicle is registered in a public register or, in the absence of such registration, the owner of the vehicle shall be presumed to control the use of the vehicle unless he proves that another person controls the use of the vehicle and he discloses the

2. »Cestovno vozilo« znači svako motorno vozilo, zglobno vozilo, prikolicu ili poluprikolicu, kako su definirani u članku 1. konvencije o cestovnom prometu od 8. studenoga 1968;

3. »Prijevoz željeznicom« znači prijevoz opasne robe željezničkim kolima, uključujući željezničko motorno vozilo ili šinobus;

4. »Prijevoz brodom unutrašnje plovidbe« znači prijevoz opasne robe brodom;

5. »Brod« znači svaki brod ili plovilo, koji nije pomorski brod ili pomorsko plovilo, bilo koje vrste;

6. »Vozilo« znači cestovno vozilo, željeznička kola, ili brod. Kad je nekoliko vozila zajedno spojeno da bi tvorili niz, takav se niz smatra jednim vozilom;

7. »Osoba« označuje svakoga pojedinca ili udruženje, ili bilo koju javnu ili privatnu osobu, bila ona pravna osoba ili ne, uključujući državu ili bilo koji njen sastavni dio;

8. »Vozar« znači:

(a) u odnosu na prijevoz cestom i brodom unutrašnje plovidbe: osobu koja u vrijeme nezgode iskorištava vozilo kojim se opasna roba prevozi.

Prepostavlja se da osoba na čije je ime vozilo registrirano u javnom upisniku, ili u odsutnosti takve registracije, vlasnik vozila iskorištava vozilo, osim ako dokaže da druga osoba iskorištava vozilo, te otkrije identitet te osobe, ili, ako nije u mogućnosti otkriti identitet te oso-

identity of that person or, if he is unable to disclose the identity of such person, he proves that such other person has taken control of the vehicle without his consent and in such circumstances that he could not reasonably have prevented such use.

Where the vehicle on board which the dangerous goods have been loaded is moved by another vehicle, the person who controls the use of that other vehicle shall be deemed to be the carrier.

(b) with respect to carriage by rail: the person or persons operating the railway line on which the incident occurred; if there is joint operation each of the joint operators shall be considered as carriers;

9. »Dangerous goods« means, with respect to carriage by road, rail or inland navigation vessel, any substance or article which is either listed in the classes, or covered by a collective heading of the classes of the European Agreement concerning the International Carriage of Dangerous Goods by Road (ADR) or is subject to the provisions of that Agreement;

10. »Damage« means:

(a) loss of life or personal injury on board or outside the vehicle carrying the dangerous goods caused by those goods;

(b) loss of or damage to property outside the vehicle carrying the dangerous goods caused by those goods, to the exclusion of any loss of or damage to other vehicle in the same train of vehicles or any loss of or damage to property on board such vehicles;

be, ako dokaže da je takva druga osoba preuzeila vlast nad vozilom bez njegova pristanka i da on u takvim okolnostima nije mogao razumno sprječiti takvo korištenje.

Ako se vozilo u koje je opasna roba utovarena pokreće od strane drugoga vozila, osoba koja iskorišćuje to drugo vozilo smatra se vozarom;

(b) u odnosu na prijevoz željeznicom: osoba ili osobe koje održavaju željezničku liniju na kojoj se nezgoda desila; ako je riječ o zajedničkom održavanju, svaka od osoba koje zajednički održavaju liniju smatra se vozarom;

9. »Opasna roba« znači, u odnosu na prijevoz cestom, željeznicom ili brodom unutrašnje plovidbe, svaku tvar ili artikl koji je nabrojen u klasama, ili je obuhvaćen skupnim naslovom klasa Europskoga sporazuma o međunarodnom prijevozu opasne robe cestom (ADR), ili je podvrgnut odredbama toga Sporazuma;

10. »Šteta« znači:

(a) smrt ili tjelesnu ozljedu u vozilu ili izvan vozila što prevozi opasnu robu, koji su prouzročeni tom robom;

(b) gubitak ili oštećenje imovine izvan vozila što prevozi opasnu robu, koji su prouzročeni tom robom, isključivši svaki gubitak ili oštećenje drugoga vozila u istom nizu vozila, te svaki gubitak ili oštećenje imovine u takvim vozilima;

(c) loss or damage by contamination to the environment caused by the dangerous goods, provided that compensation for impairment of the environment other than for loss of profit from such impairment shall be limited to costs of reasonable measures of reinstatement actually undertaken or to be undertaken;

(d) the costs of preventive measures and further loss or damage caused by preventive measures.

Where it is not reasonably possible to separate damage caused by the dangerous goods from that caused by other factors, all such damage shall be deemed to be caused by the dangerous goods;

11. »Preventive measures« means any reasonable measures taken by any person after an incident has occurred to prevent or minimize damage;

12. »Incident« means any occurrence or series of occurrences having the same origin, which caused damage or creates a grave and imminent threat of causing damage;

13. »Green card system« means the international motor insurance system described in annex 2 to the Consolidated Resolution on the facilitation of road transport (R.E.4) of the Economic Commission for Europe of the United Nations.

Sphere of application

Article 2

This Convention shall apply:

(a) to damage sustained in the territory of a State Party and caused by an incident occurring in a State Party;

(c) gubitak ili štetu od zagađivanja okoliša prouzročene opasnom robom, pod uvjetom da je naknada za oštećenje okoliša, osim za gubitak dobiti zbog oštećenja, ograničena na troškove razumnih mjera popravka, koje su zaista poduzete ili trebaju biti poduzete;

(d) troškove zaštitnih mjera i daljnji gubitak ili štetu koji su prouzročeni zaštitnim mjerama.

Kada nije razumno moguće odvojiti štetu prouzročenu opasnom robom od one prouzročene drugim činiteljima, smatra se da je sva takva šteta prouzročena opasnom robom;

11. »Zaštitne mjere« su sve razumne mjere poduzete nakon nezgode od strane bilo koje osobe da bi se spriječila ili umanjila šteta;

12. »Nezgoda« znači svaki događaj ili niz događaja istoga porijekla koji su prouzročili štetu, ili predstavljaju ozbiljnu prijetnju uzrokovavanja štete;

13. »Sustav zelene karte« znači međunarodni sustav osiguranja motornih vozila opisan u dodatku 2. sjedinjenoj rezoluciji za olakšanje cestovnoga prijevoza (R.E.4) Ekonomske komisije Ujedinjenih naroda za Europu.

Područje primjene

Član 2.

Ova se Konvencija primjenjuje:

(a) na štetu pretrpljenu na teritoriju države stranke i prouzročenu nezgodom koji se zbila u državi stranci;

(b) to preventive measures, whenever taken, to prevent or minimize such damage.

Article 3

1. This Convention shall apply to claims, other than claims arising out of any contract for the carriage of goods or passengers, for damage caused during carriage of dangerous goods by road, rail or inland navigation vessel.

2. This Convention shall not apply to the extent that its provisions are incompatible with those of the applicable law relating to workmen's compensation or social security schemes.

3. Carriage of dangerous goods by road, rail or inland navigation vessel includes the period from the beginning of the process of loading the goods onto the vehicle for carriage until the end of the process of unloading the goods.

4. Where the vehicle on board which the dangerous goods have been loaded is carried over part of the journey by another vehicle without the goods being unloaded, such goods shall be deemed, during that part of the journey, to be carried solely on board that other vehicle.

5. This Convention shall not apply when the vehicle on board which the dangerous goods have been loaded is carried by a sea-going ship, sea-borne craft or aircraft.

Article 4

This Convention shall not apply:

(a) to damage arising from carriage performed entirely in a place to which members of the public do

(b) na zaštitne mjere, gdje god poduzete, radi sprečavanja ili umanjenja takve štete.

Član 3.

1. Ova se Konvencija primjenjuje na zahtjeve, različite od zahtjeva koji proizlaze iz bilo kojega ugovora o prijevozu robe ili putnika, zbog štete prouzročene za vrijeme prijevoza opasne robe cestom, željeznicom, ili brodom unutrašnje plovidbe.

2. Ova se Konvencija ne primjenjuje u takvom opsegu da bi njene odredbe bile suprotne odredbama mjerodavnoga prava koje se odnosi na naknade radnicima ili programu socijalne sigurnosti.

3. Prijevoz opasne robe cestom, željeznicom ili brodom unutrašnje plovidbe uključuje razdoblje od početka utovara robe na vozilo radi prijevoza, pa do završetka njena istovara.

4. Kada se vozilo u koje je opasna roba utovarena dijelom puta prevozi drugim vozilom, a da roba nije bila istovarena, smatra se da je takva roba, tijekom toga dijela putovanja, prevezena samo tim drugim vozilom.

5. Ova se Konvencija ne primjenjuje kada je vozilo u koje je opasna roba bila utovarena, prevezeno pomorskim brodom, pomorskim plovilom ili zrakoplovom.

Član 4.

Ova Konvencija se ne primjenjuje:

(a) — na štetu koja proizlazi iz prijevoza obavljena u cijelosti u mjestu kojemu javnost nema pristu-

not have access, provided that such carriage is accessory to other activities and is an integral part thereof;

(b) to damage caused by a nuclear substance:

(i) if the operator of a nuclear installation is liable for such damage under either the Paris Convention of 29 July 1960 on Third Party Liability in the Field of Nuclear Energy and its additional Protocol of 28 January 1964 or the Vienna Convention of 21 May 1963 on Civil Liability for Nuclear Damage or any amendments to those Conventions, or

(ii) if the operator of a nuclear installation is liable for such damage by virtue of national law governing the liability for such damage, provided that such law is in all respects as favourable to persons who may suffer damage as either the Paris or Vienna Conventions as referred to under (i);

(c) to carriage of dangerous goods by road, rail or inland navigation vessel which complies with the conditions of marginal 10 010 or which does not exceed the quantities of marginal 10 011 of ADR.

pa, pod uvjetom da je takav prijevoz dopunski drugim radnjama čiji je on integralni dio;

(b) — na štetu prouzročenu nuklearnom tvari:

(i) — ako je poduzetnik nuklearnoga postrojenja odgovoran za takvu štetu po Pariškoj konvenciji od 29. srpnja 1960. o odgovornosti trećim osobama na području nuklearne energije i njenom dodatnom Protokolu od 28. siječnja 1964., ili prema Bečkoj konvenciji od 21. svibnja 1963. o građanskoj odgovornosti za nuklearnu štetu, ili prema bilo kojoj dopuni tih Konvencija, ili

(ii) — ako je poduzetnik nuklearnog postrojenja odgovoran za takvu štetu temeljem nacionalnoga prava koje uređuje odgovornost za tu štetu, pod uvjetom da je to pravo u svakom pogledu tako povoljno za osobe koje bi mogle pretrpjeti štetu kao Pariška ili Bečka konvencija, navedene pod (i);

(c) — na prijevoz opasne robe cestom, željeznicom ili brodom unutrašnje plovidbe koji udovoljava uvjetima graničnoga 10 010, ili koji ne premašuje količine graničnoga 10 011 ADR-a.

Liability Provisions

Article 5

1. Except as provided in paragraphs 4 and 5 of this article and in article 6, the carrier at the time of an incident shall be liable for damage caused by any dangerous goods during their carriage by road, rail or inland navigation vessel.

Odredbe o odgovornosti

Član 5.

1. Izuvezši ono što je određeno u stavcima 4. i 5. ovoga člana i u članu 6., osoba koja je bila vozar u vrijeme nezgode, odgovorna je za štetu prouzročenu bilo kojom opasnog robom za vrijeme njena prijevoza cestom, željeznicom ili brodom unutrašnje plovidbe.

2. If an incident consists of a series of occurrences having the same origin, the liability shall attach to the carrier at the time of the first of such occurrences.

3. If two or more persons referred to in article 1, paragraph 8 (b) are liable as a carrier under this Convention, they shall be jointly and severally liable.

4. No liability shall attach to the carrier if he proves that:

(a) the damage resulted from an act of war, hostilities, civil war, insurrection or a natural phenomenon of an exceptional, inevitable and irresistible character; or

(b) the damage was wholly caused by an act or omission with the intent to cause damage by a third party; or

(c) the consignor or any other person failed to meet his obligation to inform him of the dangerous nature of the goods, and that neither he nor his servants or agents knew or ought to have known of their nature.

5. If the carrier proves that the damage resulted wholly or partially either from an act or omission with the intent to cause damage by the person who suffered the damage or from the negligence of that person, the carrier may be exonerated wholly or partially from his liability to such person.

6. No claim for compensation for damage shall be made against the carrier otherwise than in accordance with this Convention. However, in the case referred to in paragraph 4 (c) of this article, any liability for damage which may be incurred by

2. Ako se nezgoda sastoji od niza događaja istoga porijekla, odgovorna je osoba koja je bila vozar u vrijeme prvoga od takvih događaja.

3. Ako su dvije ili više osoba koje su navedene u članu 1., stavku 8(b) odgovorne kao vozar prema ovoj Konvenciji, one odgovaraju solidarno.

4. Vozar nije odgovoran ako dokaže:

(a) — da je šteta proizašla iz rata, neprijateljstava, građanskoga rata, pobune, ili prirodne pojave koja je izuzetna, neizbjegna i kojoj se ne može oduprijeti;

(b) — da je šteta u cijelosti prouzročena činom ili propustom treće osobe u namjeri da prouzroči štetu;

(c) — da ga je pošiljatelj ili bilo koja druga osoba propustila obavijestiti o opasnoj prirodi robe, te da ni on, niti njegovi službenici ili punomoćnici nisu znali ni morali znati za tu prirodu.

5. Ako vozar dokaže da je šteta proizašla u cijelosti ili djelomično iz čina ili propusta, u namjeri prouzrokovanja štete, od strane osobe koja je pretrpjela štetu, ili iz nemarosti te osobe, vozar može u cijelosti ili djelomično biti oslobođen od odgovornosti prema takvoj osobi.

6. Nikakav zahtjev za naknadu štete prema vozaru ne može biti postavljen drukčije nego u skladu s ovom Konvencijom. Međutim, u slučaju navedenom u stavku 4(c) ovega člana, to ne utječe na vozarovu odgovornost za štetu u skladu s

the carrier according to the applicable law shall not be affected, provided that the limits of his liability shall not exceed the limits stipulated in article 9.

7. Subject to paragraph 9 of this article and to articles 6 and 7, no claim for compensation for damage under this Convention or otherwise may be made against:

(a) the servants or agents of the carrier or the members of the crew;

(b) the pilot of the ship or any other person who, without being a member of the crew, performs services for the vehicle;

(c) the owner, hirer, charterer, user, manager or operator of the vehicle, provided that he is not the carrier;

(d) any person performing salvage operations on instruction of a competent public authority;

(f) any person other than the carrier taking preventive measures for damage caused by those measures;

(g) any servants or agents of the persons mentioned under (b), (c), (d), (e) and (f), unless the damage resulted from their personal act or omission, committed with the intent to cause such damage or recklessly and with knowledge that such damage would probably result.

8. For the purpose of article 1, paragraph 8 and article 3, paragraph 4, no person performing operations under paragraph 7 (d), (e) or (f) of this article, nor his servants or agents, shall be deemed to be a carrier.

mjerodavnim pravom, pod uvjetom da granice njegove odgovornosti ne premašuju granice određene u členu 9.

7. Nijedan zahtjev za naknadu štete iz ove Konvencije, ili inače, ne može, po stavku 9. ovoga člana i članovima 6. i 7., biti postavljen prema:

(a) — vozarovim službenicima ili punomoćnicima, ili članovima posade;

(b) — pilotu broda ili bilo kojoj drugoj osobi koja nije član posade, a pruža vozilu usluge;

(c) — vlasniku, unajmitelju, naručitelju, korisniku, upravitelju ili poduzetniku vozila, pod uvjetom da on nije vozar;

(d) — bilo kojoj osobi koja obavlja operacije spašavanja po uputi nadležne javne vlasti;

(f) — bilo kojoj osobi različitoj od vozara koja poduzima zaštitne mјere zbog štete prouzročene tim mјerama;

(g) — bilo kojim službenicima ili punomoćnicima osoba navedenih pod (b), (c), (d), (e) i (f), osim ako je šteta proizašla iz njihova osobnoga čina ili propusta, učinjenoga u namjeri uzrokovanja štete, ili bezobzirno i sa svijeću da bi takva šteta vjerojatno mogla nastati.

8. Za svrhu člana 1., stavak 8. i člana 3., stavak 4., nijedna osoba koja obavlja operacije prema stavku 7. (d), (e) ili (f) ovoga člana, niti njezini službenici ili punomoćnici, ne smatraju se vozarom.

In such cases the person who was the carrier at the time of the incident giving rise to such operations shall remain the carrier for the purpose of this Convention.

9. Nothing in this Convention shall prejudice any right of recourse of the carrier against the consignor or the consignee of the goods causing the damage or against any other third party.

Article 6

1. If the carrier proves that the dangerous goods have been loaded on or unloaded from the vehicle under the sole responsibility of a person other than the carrier or his servants or agents, such as the consignor or the consignee, and he discloses the identity of such person, he shall be relieved of his liability for damage caused by such goods during that period of loading or unloading and such other person shall be liable for that damage under this Convention.

Where, however, the operations of loading or unloading have been carried out under the joint responsibility of the carrier and the other person referred to in this paragraph, the carrier and that other person shall be jointly and severally liable under this Convention for damage caused during the period of loading or unloading.

For the purpose of this paragraph a person shall not be deemed to be responsible for the process of loading or unloading, if he has carried out such process on behalf of the carrier or of another person such as the consignor or the consignee. In such a case the carrier or the other person shall remain liable.

U takvim slučajevima, osoba koja je bila vozar u vrijeme nezgode koja je dala povoda takvim operacijama, ostaje vozar za svrhu ove Konvencije.

9. Ništa u ovoj Konvenciji ne utječe na bilo koje pravo regresa vozara prema pošiljatelju ili primatelju robe koji je prouzročio štetu, ili prema bilo kojoj trećoj osobi.

Član 6.

1. Ako vozar dokaže da je opasna roba bila utovorena u vozilo, ili istovarena iz vozila jedino na odgovornost osobe različite od vozara, ili njegovih službenika ili punomoćnika, kao što su pošiljalac ili primalac, te otkrije identitet te osobe, oslobođen je od odgovornosti za štetu prouzročenu takvom robom za vrijeme trajanja utovara ili istovara, a ta će druga osoba biti odgovorna za tu štetu po ovoj Konvenciji.

Međutim, kada su operacije utovara ili istovara bile obavljene na zajedničku odgovornost vozara i druge osobe navedene u ovom stavku, vozar i ta druga osoba su solidarno odgovorni po ovoj Konvenciji za štetu prouzročenu tokom vremena utovara ili istovara.

Za svrhu ovoga stavka, osoba se ne smatra odgovornom za proces utovara ili istovara ako ga je ona obavila u ime vozara ili druge osobe kao što je pošiljalac ili primalac. U takvom slučaju vozar ili druga osoba ostaju odgovorni.

2. The provisions of this Convention shall apply in respect of such other person as referred to in paragraph 1 correspondingly provided that:

(a) article 5, paragraph 6 shall not apply in respect of claims for compensation for damage made against such other person, nor shall articles 13 to 17 apply to the liability of that person;

(b) the limits of article 9 shall apply to the aggregate of all claims arising from any one incident against the carrier and such other person;

(c) a fund constituted by the carrier or by such other person in accordance with article 11 shall be deemed to be constituted by both.

3. In the relations between the carrier and any other person liable under paragraph 1 of this article, liability shall be borne by that other person unless the damage was caused by the fault of the carrier or of his servants or agents.

When both the carrier or his servants or agents and the other person or his servants or agents have contributed to the damage by their fault, the carrier and that other person shall each bear such part of the liability as corresponds to the degree of fault attaching to each of them.

4. This article does not apply if the process of loading or unloading has been carried out under the sole or joint responsibility of a person performing operations mentioned in article 5, paragraph 7 (d), (e) or (f).

2. Odredbe se ove Konvencije primjenjuju u odnosu na drugu osobu navedenu u stavku 1., uvezvi na odgovarajući način:

(a) — da se član 5., stavak 6. ne primjenjuje u odnosu na zahtjeve za naknadu štete postavljene prema takvoj drugoj osobi, niti se članovi od 13. do 17. primjenjuju na odgovornost te osobe;

(b) — da se ograničenja iz člana 9. primjenjuju na ukupan iznos svih zahtjeva prema vozaru i takvoj drugoj osobi, koji proizlaze iz bilo koje nezgode;

(c) — da se smatra da su fond, koji je vozar, ili takva druga osoba, osnovao u skladu s članom 11., osnovala obojica.

3. U odnosima između vozara i svake druge osobe odgovorne prema stavku 1. ovoga člana, odgovornost snosi ta druga osoba, osim ako je šteta prouzročena krivnjom vozara ili njegovih službenika ili punomoćnika.

Kada su i vozar ili njegovi službenici ili punomoćnici, i druga osoba ili njeni službenici ili punomoćnici svojom krivnjom doprinijeli šteti, i vozar i ta druga osoba snosi takav dio odgovornosti koji odgovara stupnju krivnje svakoga od njih.

4. Ovaj se član ne primjenjuje ako je utovar ili istovar obavljen na pojedinačnu ili zajedničku odgovornost osobe koja obavlja operacije spomenute u članu 5., stavku 7.(d), (e) ili (f).

Article 7

Where no liability attaches to the carrier in accordance with article 5, paragraph 4 (c), the consignor or the other person referred to therein shall be deemed to be the carrier for the purposes of this Convention. However, article 5, paragraph 6 shall not apply in respect of claims for compensation for damage made against the consignor or the other person, nor shall articles 13 to 17 apply to their liability under this Convention.

Article 8

1. Whenever damage has resulted from an incident involving two or more vehicles each of which is carrying dangerous goods, each carrier, unless exonerated under article 5, paragraphs 4 and 5 or article 6, shall be liable for the damage. The carriers shall be jointly and severally liable for all such damage which is not reasonably separable.

2. However, the carrier shall, in respect of each vehicle, be entitled to the limits of liability applicable to him by virtue of article 9.

3. Nothing in this Convention shall prejudice any right of recourse of a carrier against any other carrier.

Limitation of liability

Article 9

1. The liability of the road carrier and of the rail carrier under this Convention for claims arising from any one incident shall be limited as follows:

(a) with respect to claims for loss of life or personal injury: 18 million units of account;

Član 7.

Kada vozar ne odgovara u skladu s članom 5., stavak 4(c), pošiljatelj ili druga tamo navedena osoba smatra se vozarom za svrhe ove Konvencije. Međutim, član 5., stavak 6. se ne primjenjuje u odnosu na zahtjeve za naknadu štete postavljene prema pošiljatelju ili drugoj osobi, niti se članovi od 13. do 17. primjenjuju na njihovu odgovornost prema ovoj Konvenciji.

Član 8.

1. Kad god je šteta proizašla iz nezgode koja uključuje dva ili više vozila od kojih svako prevozi opasnu robu, svaki je vozar, osim ako je oslobođen odgovornosti po članu 5., stavku 4. i 5., ili članu 6., odgovoran za štetu. Vozari su solidarno odgovorni za svu takvu štetu koja se ne može razumno odvojiti.

2. Međutim, vozar je, u odnosu na svako vozilo ovlašten na ograničenja odgovornosti koja se na njega primjenjuju na temelju člana 9.

3. Ništa u ovoj Konvenciji ne utječe na pravo regresa vozara prema bilo kojem drugom vozaru.

Ograničenje odgovornosti

Član 9.

1. Odgovornost cestovnoga i željezničkoga vozara prema ovoj Konvenciji, za zahtjeve koji proizlaze iz bilo koje nezgode ograničena je ovako:

(a) — u pogledu zahtjeva zbog smrti ili tjelesne ozljede: 18 milijuna obračunskih jedinica;

(b) with respect to any other claim: 12 million units of account.

2. The liability of the carrier by inland navigation vessel under this Convention for claims arising from any one incident shall be limited as follows:

(a) with respect to claims for loss of life or personal injury: 8 million units of account;

(b) with respect to any other claim: 7 million units of account.

3. Where the sums provided for in paragraph 1(a) and paragraph 2(a) of this article are insufficient to pay the claims mentioned therein in full, the sums provided for in paragraph 1(b) and paragraph 2(b) shall be available for payment of the unpaid balance of claims under paragraph 1(a) and paragraph 2(a). Such unpaid balance shall rank rateably with claims mentioned under paragraph 1(b) and paragraph 2(b).

Article 10

1. The carrier shall not be entitled to limit his liability under this Convention if it is proved that the damage resulted from his personal act or omission or an act or omission of his servants or agents, committed with the intent to cause such damage or recklessly and with knowledge that such damage would probably result, provided that, in the case of such act or omission of a servant or agent, it is also proved that he was acting within the scope of his employment.

2. Where the carrier has a claim against the claimant arising out of

(b) — u odnosu na bilo koji drugi zahtjev: 12 milijuna obračunskih jedinica.

2. Odgovornost vozara broda unutrašnje plovidbe prema ovoj Konvenciji, za zahtjeve koji proizlaze iz bilo koje nezgode, ograničena je ovako:

(a) — u pogledu zahtjeva zbog smrti ili tjelesne ozljede: 8 milijuna obračunskih jedinica;

(b) — u odnosu na bilo koji drugi zahtjev: 7 milijuna obračunskih jedinica.

3. Ako svote predviđene u stavku 1(a) i 2(a) ovoga člana nisu dovoljne za isplatu zahtjeva spomenutih na tom mjestu u cijelosti, svote predviđene u stavcima 1(b) i 2(b) raspoložive su za plaćanje neisplaćenoga ostatka zahtjeva po stavku 1(a) i 2(a). Takav neisplaćeni ostatak ima red prvenstva koji je razmjeran zahtjevima spomenutima u stavku 1(b) i 2(b).

Član 10.

1. Vozar nije ovlašten ograničiti svoju odgovornost prema ovoj Konvenciji ako se dokaže da je šteta proizašla iz njegova osobnoga čina ili propusta, ili čina ili propusta njegovih službenika ili punomoćnika, počinjenih s namjerom uzrokovanja štete, ili bezobzirno i sa sviješću da bi šteta vjerojatno mogla nastati, pod uvjetom da je, u slučaju takva čina ili propusta službenika ili punomoćnika, također dokazano da je on djelovao u granicama svoje službe.

2. Kada vozar ima potraživanje prema vjerovniku koje proizlazi iz

the same incident, their respective claims shall be set off against each other and the provisions of this Convention shall apply to the balance, if any.

3. The carrier may invoke the right to limit his liability notwithstanding that a limitation fund as mentioned in article 11 has not been constituted.

4. If limitation of liability is invoked without the constitution of a limitation fund, the provisions of article 11, paragraphs 4 to 7 shall apply correspondingly.

5. Questions of procedure arising under the rules of this article shall be decided in accordance with the law of the State Party in which action is brought.

Article 11

1. The carrier may constitute a fund with the court or other competent authority of any one of the States Parties in which an action is brought under article 19. If such action under article 19 has not been brought in a State Party, then the carrier may constitute his fund with the court or other competent authority of any one of the States Parties referred to in article 19, paragraph 1 (a), (b) or (c), or in subparagraph (d) provided that the carrier and all the victims have their habitual residence in the territory of the same State Party. The fund shall be constituted in the sum of the amounts set out in article 9 as applicable to him, together with interest thereon from the date of the incident until the date of the constitution of the fund. Any fund thus constituted shall be available only for the payment of claims in res-

iste nezgode, njihova će se potraživanja prebiti i odredbe se ove Konvencije primjenjuju na ostatak, ako ga bude.

3. Vozar se može pozvati na pravo ograničenja odgovornosti usprkos tome što fond ograničene odgovornosti, naveden u članu 11., nije osnovan.

4. Ako se pozvalo na ograničenje odgovornosti bez osnivanja fonda ograničene odgovornosti, odgovaraće se primjenjuju odredbe člana 11., stavka od 4. do 7.

5. Pitanja postupka koja proizlaze iz pravila ovoga člana rješavaju se u skladu s pravom države stranke u kojoj je podnesena tužba.

Član 11.

1. Vozar može osnovati fond kod suda ili drugoga nadležnoga organa svake države stranke u kojoj je podnesena tužba po članu 19. Ako u državi stranci nije podnesena takva tužba po članu 19., tada vozar može osnovati svoj fond kod suda ili drugoga nadležnoga organa svake države stranke navedene u članu 19., stavcima 1.(a), (b) ili (c), ili u stavku (d) pod uvjetom da vozar i svi oštećenici imaju svoje redovno boravište na teritoriju iste države stranke. Fond se osniva na svotu iznosa navedenih u članu 9., koji se na njega primjenjuju, zajedno s kamatom od dana nezgode do dana osnivanja fonda. Svaki tako osnovani fond raspoloživ je samo za isplatu zahtjeva u odnosu na koje se može pozvati na ograničenje odgovornosti prema ovoj Konvenciji.

pect of which limitation of liability may be invoked under this Convention.

2. A fund may be constituted either by depositing the sum or by producing a bank guarantee or other guarantee, admitted by the legislation of the State Party where the fund is constituted, and considered to be adequate by the court or another competent authority.

3. Any person providing the carrier with insurance or other financial security under this Convention shall be entitled to constitute a fund in accordance with this article on the same conditions and having the same effect as if it were constituted by the carrier. Such fund may be constituted even in the event that according to article 10, paragraph 1 the carrier shall not be entitled to limit his liability, but its constitution shall in that case not prejudice the rights of any claimant against the carrier. The fund shall be deemed to be constituted by the carrier.

4. Subject to the provisions of article 9, paragraph 3, the fund shall be distributed among the claimants in proportion to their established claims against the fund.

5. If, before the fund is distributed, the carrier or any person providing him with insurance or other financial security has as a result of the incident paid compensation for damage, such person shall, up to the amount he has paid, acquire by subrogation the rights which the person so compensated would have enjoyed under this Convention.

6. The right of subrogation provided for in paragraph 5 of this article may also be exercised by a per-

2. Fond može biti osnovan polaganjem iznosa ili podnošenjem bankovnoga ili drugoga jamstva, koje priznaje zakonodavstvo države stranke u kojoj je fond osnovan, i koje sud ili drugo nadležno tijelo smatra odgovarajućim.

3. Svaka osoba koja vozaru pruži osiguranje ili drugo financijsko jamstvo prema ovoj Konvenciji, ovlaštena je osnovati fond u skladu s ovim članom, pod istim uvjetima i s istim učinkom kao da je osnovan od strane vozara. Takav fond može biti osnovan čak i u slučaju da u skladu s članom 10., stavak 1., vozar nije ovlašten ograničiti svoju odgovornost, no njegovo osnivanje u tom slučaju ne utječe na prava bilo kojega vjerovnika prema vozaru. Smatra se da je fond osnovao vozar.

4. U skladu s odredbama člana 9., stavak 3., fond se raspodjeljuje među vjerovnicima razmjerno njihovim utvrđenim potraživanjima prema fondu.

5. Ako je, prije nego je fond raspodijeljen, vozar ili bilo koja osoba koja mu pruži osiguranje ili drugo financijsko jamstvo, kao rezultat nezgode platila naknadu štete, takva osoba, do iznosa koji je platila, subrogacijom stjeće prava koja bi osoba koja je primila naknadu uživala prema ovoj Konvenciji.

6. Pravo subrogacije predviđeno u stavku 5. ovoga člana može također biti obavljeno od strane oso-

son other than those mentioned therein in respect of any amount of compensation for damage which he may have paid but only to the extent that such subrogation is permitted under the applicable law.

7. Where the carrier or any other person establishes that he may be compelled to pay at a later date in whole or in part any such amount of compensation with regard to which such person would have enjoyed a right of subrogation pursuant to paragraphs 5 and 6 of this article had the compensation been paid before the fund was distributed, the court or other competent authority of the State where the fund has been constituted may order that a sufficient sum shall be provisionally set aside to enable such person at such later date to enforce his claim against the fund.

8. Where the carrier, after an incident, has constituted a fund in accordance with this article, and is entitled to limit his liability:

(a) no person having a claim for damage arising out of that incident shall be entitled to exercise any right against any other assets of the carrier in respect of such claim;

(b) the court or other competent authority of any State Party shall order the release of any property belonging to the carrier which has been arrested or attached in respect of a claim for damage arising out of that incident, and shall similarly release any bail or other security furnished to avoid such arrest or attachment.

9. Paragraph 8 of this article shall only apply if the claimant has access to the court administering

be, različite od onih tamo spomenutih, u odnosu na svaki iznos naknade štete koji je ona platila, ali samo u opsegu u kojem je takva subrogacija dopuštena prema mjerodavnom pravu.

7. Kada vozar ili bilo koja druga osoba ustanovi da bi kasnije mogla biti prisiljena platiti u cijelosti ili djelomično bilo koji takav iznos naknade u odnosu na koga bi takva osoba uživala pravo subrogacije u skladu sa stavcima 5. i 6. ovoga člana da je naknada bila plaćena prije nego je fond bio raspodijeljen, sud ili drugo nadležno tijelo države u kojoj je fond osnovan može naložiti da se privremeno odvoji dovoljan iznos, kako bi omogućio takvoj osobi da kasnije ostvari svoje potraživanje prema fondu.

8. Kada vozar, nakon nezgode, osnuje fond u skladu s ovim članom, te bude ovlašten ograničiti svoju odgovornost:

(a) — nitko tko ima odštetni zahtjev koji proizlazi iz te nezgode nije ovlašten ostvarivati nikakvo pravo u odnosu na takav zahtjev prema bilo kojoj drugoj imovini vozara;

(b) — sud ili druga nadležna tijela bilo koje države stranke naredit će oslobođenje svake imovine koja pripada vozaru, a koja je zadržana ili zaplijenjena u odnosu na odštetni zahtjev koji proizlazi iz te nezgode, te će isto tako oslobođiti svaku jamčevinu ili drugo osiguranje pribavljeno da bi se izbjeglo zadržavanje ili zapljena.

9. Stavak 8. ovoga člana primjenjuje se jedino ako vjerovnik ima pristupa sudu koji upravlja fondom

the fund and if the fund is actually available and freely transferable in respect of his claim.

10. Subject to the provisions of this article, the rules relating to the constitution and distribution of a limitation fund, and all rules of procedure in connection therewith, shall be governed by the law of the State Party in which the fund is constituted.

Article 12

1. The »unit of account« referred to in article 9 is the Special Drawing Right as defined by the International Monetary Fund. The amounts mentioned in article 9 shall be converted into national currency on the basis of the value of that currency on the date of the constitution of the limitation fund or, if no fund has been constituted, on the date when payment is made or equivalent security is given. The value of the national currency, in terms of the Special Drawing Right, of a State Party which is a member of the International Monetary Fund shall be calculated in accordance with the method of valuation applied by the International Monetary Fund in effect on the date in question for its operations and transactions. The value of the national currency, in terms of the Special Drawing Right, of a State Party which is not a member of the International Monetary Fund shall be calculated in a manner determined by that State.

2. Nevertheless a Contracting State which is not a member of the International Monetary Fund and whose law does not permit the application of the provisions of paragraph 1 of this article may, at the

i ako je fond stvarno raspoloživ i slobodno prenosiv u odnosu na njegovo potraživanje.

10. Prema odredbama ovoga člana, pravila koja se odnose na osnivanje i raspodjelu fonda ograničene odgovornosti, te sva pravila postupka s tim u vezi, uređena su pravom države stranke u kojoj je fond osnovan.

Član 12.

1. »Obračunska jedinica« navedena u članu 9. je Posebno pravo vučenja kako ga je definirao Međunarodni monetarni fond. Iznosi spomenuti u članu 9. preračunavaju se u nacionalnu valutu na temelju vrijednosti te valute na dan osnivanja fonda ograničene odgovornosti, ili, ako fond nije osnovan, na dan kada je obavljen plaćanje ili je dano odgovarajuće jamstvo. Vrijednost nacionalne valute u odnosu na Posebno pravo vučenja države stranke koja je članica Međunarodnoga monetarnoga fonda izračunava se u skladu s načinom računanja koji na odnosni dan primjenjuje Međunarodni monetarni fond za svoje operacije i transakcije. Vrijednost nacionalne valute, u odnosu na Posebno pravo vučenja, države stranke koja nije članica Međunarodnoga monetarnoga fonda izračunava se na način koji odredi ta država.

2. Međutim, država ugovornica koja nije članica Međunarodnoga monetarnoga fonda i čije pravo ne dopušta primjenu odredbi stavka 1. ovoga člana može, u vrijeme ratifikacije, prihvatanja, odobrenja ili pri-

time of ratification, acceptance, approval or accession, or at any time thereafter, declare that the unit of account referred to in that paragraph shall be equal to 15 gold francs. The gold franc referred to in this paragraph corresponds to sixty-five and a half milligrammes of gold of millesimal fineness nine hundred. The conversion of the gold franc into the national currency shall be made according to the law of the State concerned.

3. The calculation mentioned in the last sentence of paragraph 1 of this article and the conversion mentioned in paragraph 2 shall be made in such manner as to express in the national currency of the State Party as far as possible the same real value for the amounts in article 9 as would result from the application of the first three sentences of paragraph 1 of this article. Contracting States shall communicate to the depositary the manner of calculation pursuant to paragraph 1 of this article or the result of the conversion in paragraph 2 as the case may be, when depositing an instrument of ratification, acceptance, approval of, or accession to, this Convention and whenever there is a change in either.

Compulsory Insurance

Article 13

1. The carrier's liability shall be covered by insurance or other financial security, such as a bank guarantee, if the dangerous goods are carried in the territory of a State Party.

2. The insurance or other financial security shall cover the entire period of the carrier's liability un-

stupanja, ili u svako doba nakon toga, izjaviti da će obračunska jedinica navedena u tom stavku biti jednak iznosu od 15 zlatnih franaka. Zlatni frank naveden u ovom stavku odgovara vrijednosti od šezdesetpet i pol miligrama zlata čistoće devetsto tisućina. Konverzija zlatnoga franka u nacionalnu valutu obavlja se u skladu s pravom odnosne države.

3. Računanje navedeno u posljednjoj rečenici stavka 1. ovoga člana i konverzija navedena u stavku 2. obavljaju se na takav način da u nacionalnoj valuti države stranke, koliko je to moguće, izraze istu stvarnu vrijednost iznosa iz člana 9. kako bi to proizašlo iz primjene prvih triju rečenica stavka 1. ovoga člana. Države ugovornice priopćavaju depozitaru način računanja prema stavku 1. ovoga člana ili rezultat konverzije iz stavka 2., prema slučaju, prilikom polaganja isprave o ratifikaciji, prihvaćanju, odobrenju ili pristupanju ovoj Konvenciji, te kad god ima promjena u jednome ili drugome.

Obvezno osiguranje

Član 13.

1. Ako se opasna roba prevozi na teritoriju države stranke, vozrova odgovornost treba biti pokrivena osiguranjem ili drugim finansijskim jamstvom kao što je bankovno jamstvo.

2. Osiguranje ili drugo finansijsko jamstvo mora pokriti cijelo razdoblje vozarove odgovornosti pre-

der this Convention in the sums fixed by applying the limits of liability prescribed in article 9 and shall cover the liability of the person named in the certificate as carrier or, if that person is not the carrier as defined in article 1, paragraph 8, of such person as does incur liability under this Convention.

3. Any sums provided by insurance or by other financial security maintained in accordance with paragraph 1 of this article shall be available only for satisfaction of claims under this Convention.

Article 14

1. Each State Party shall designate one or several competent authorities to issue or approve certificates attesting that carriers falling within the definition of article 1, paragraph 8 (a) have a valid insurance or other financial security in accordance with the provisions of this Convention.

2. The certificate shall be issued or approved by the competent authority:

(a) of the State of registration in respect of a carrier whose vehicle is registered in a State Party; or

(b) of the State Party where the carrier has his principal place of business or, if he has none, his habitual residence, if the vehicle is not registered.

With respect to a carrier not mentioned under (a) or (b) of the first sentence of this paragraph the certificate shall be issued or approved by the competent authority of a State Party in the territory of which the dangerous goods are carried.

ma ovoj Konvenciji, u iznosima određenim primjenom granica odgovornosti propisanih u članu 9., te mora pokriti odgovornost osobe imenovane u svjedodžbi kao vozar, ili, ako ta osoba nije vozar kako je definiran u članu 1., stavak 8., osobe koja odgovara prema ovoj Konvenciji.

3. Sve svote pribavljene osiguranjem ili drugim financijskim jamstvom, održavanim u skladu sa stavkom 1. ovoga člana, na raspolaganju su samo za udovoljavanje zahtjevima prema ovoj Konvenciji.

Član 14.

1. Svaka država stranka određuje jedan ili nekoliko nadležnih tijela radi izdavanja ili potvrde svjedodžbi koje potvrđuju da vozari što potпадaju pod definiciju iz člana 1., stavak 8.(a), imaju valjano osiguranje ili drugo financijsko jamstvo u skladu s odredbama ove Konvencije.

2. Svjedodžbu izdaje ili potvrđuje nadležno tijelo:

(a) — države registracije u odnosu na vozara čije vozilo je registrirano u državi stranci;

(b) — države stranke gdje vozar ima svoje glavno mjesto poslovanja, ili, ako ga nema, gdje ima svoje redovno boravište, ako vozilo nije registrirano.

U odnosu na vozara koji nije naveden pod (a) ili (b) prve rečenice ovoga stavka, svjedodžbu izdaje ili potvrđuje nadležno tijelo države stranke na čijem teritoriju je prevezena opasna roba.

3. The certificate shall contain the following particulars:

- (a) the number of the certificate;
- (b) the type of, and the particulars identifying, the road vehicle or ship;
- (c) the name of the carrier and his principal place of business or, if he has none, his habitual residence;
- (d) the type of security;
- (e) the name and principal place of business of the insurer or other person providing security;
- (f) the period of validity of the certificate which shall not be longer than the period of validity of the insurance or other security.

4. The certificate shall be produced for inspection on demand by the competent authorities.

5. The certificate shall be issued in English or in French or shall, if issued in any other language, include a translation into one at least of those languages.

6. The State where the certificate is issued or approved shall, subject to the provisions of this Convention, determine the conditions of issue and validity of the certificate.

7. Certificates issued in a State Party shall be accepted in all States Parties for all purposes covered by this Convention. Nevertheless a State Party, should it consider that an insurer or other person providing security named in the certificate may not be financially capable of meeting his obligations imposed by this Convention, may at any time request consultation with the State which has issued the certificate.

3. Svjedodžba sadrži ove podatke:

- (a) — broj svjedodžbe;
- (b) — vrstu cestovnoga vozila ili broda, te podatke za njegovu identifikaciju;
- (c) — ime vozara i njegovo glavno mjesto poslovanja, ili, ako ga nema, njegovo redovno boravište;
- (d) — vrstu jamstva;
- (e) — ime i glavno mjesto poslovanja osiguratelja ili druge osobe koja pruža jamstvo;
- (f) — razdoblje važenja svjedodžbe koje ne smije biti dulje od razdoblja važenja osiguranja ili drugoga jamstva.

4. Na zahtjev nadležnih tijela, svjedodžbu treba pokazati radi pregleda.

5. Svjedodžba se izdaje na engleskom ili francuskom jeziku, ili, ako je izdana na bilo kojem drugom jeziku, treba sadržati prijevod na najmanje jednom od tih jezika.

6. Država gdje je svjedodžba izdana ili potvrđena određuje, u skladu s odredbama ove Konvencije, uvjete izдавanja i važenja ove svjedodžbe.

7. Svjedodžbe izdane u državi stranci prihvataju se u svim državama strankama za sve svrhe obuhvaćene ovom Konvencijom. Međutim, ako država stranka smatra da bi osiguratelj ili druga osoba imenovana u svjedodžbi, koja pruža jamstvo, mogla biti financijski nesposobna udovoljiti svojim obvezama nametnutim ovom Konvencijom, može u svako doba tražiti savjetovanje s državom koja je izdala svjedodžbu.

Each State Party shall designate the authority competent to make or receive any communication relating to the compulsory insurance or any other financial security.

Any State Party may accept certificates issued by the competent authorities, or by bodies recognized, for the purpose of this Convention, by the competent authorities of States not party to it.

8. Insurance or other financial security shall not satisfy the requirements of this Convention if it can cease, for reasons other than the expiry of the period of its validity specified in the certificate, before three months have elapsed from the date on which notice of its termination is given to the authority referred to in paragraph 2 of this article, unless the certificate has been surrendered to those authorities or a new certificate has been issued within the said period. The foregoing provisions shall similarly apply to any modification which results in the insurance or security no longer satisfying the requirements of this Convention.

9. This article shall not apply in the case of carriage by road vehicle in the territory of a State Party which is a party to the green card system if there is in force in respect of the vehicle and produced for inspection on demand by the competent authorities a green card certifying coverage of carrier's liability under this Convention.

10. Two or more States Parties may agree to dispense with the requirements of this article for the certificate or green card referred to in paragraph 9 of this article in respect of road vehicles registered

Svaka država stranka određuje tijelo nadležno za davanje ili primanje svakoga priopćenja koje se odnosi na obvezno osiguranje ili bilo koje drugo financijsko jamstvo.

Svaka država stranka može prihvatići svjedodžbe izdane od strane nadležnih tijela ili, za svrhu ove Konvencije, tijela priznatih od nadležnih tijela država koje nisu stranke.

8. Osiguranje ili drugo financijsko jamstvo ne udovoljava zahtjevima ove Konvencije ako bi moglo prestati iz razloga različitih od isteka roka važenja navedenoga u svjedodžbi, prije proteka tri mjeseca od dana na koji je obavijest o njegovom prestanku dana tijelu navedenom u stavku 2. ovoga člana, osim ako je svjedodžba vraćena tim tijelima, ili je izdana nova svjedodžba unutar navedenoga roka. Spomenute odredbe će se analogno primjeniti na svaku izmjenu koja rezultira time da osiguranje ili jamstvo više ne udovoljava zahtjevima ove Konvencije.

9. Ovaj se član ne primjenjuje u slučaju prijevoza cestovnim vozilom na teritoriju države stranke koja je stranka sustava zelene karte, ako postoji zelena karta koja svjedoči pokriće vozarove odgovornosti prema ovoj Konvenciji, koja vrijedi u odnosu na vozilo, i koja se može pokazati radi pregleda na zahtjev nadležnih tijela.

10. Dvije ili više država stranaka se mogu sporazumijeti da se odreknu zahtjeva ovoga člana za svjedodžbom ili zelenom kartom navedenom u stavku 9. ovoga člana, u odnosu na cestovna vozila registri-

in their territories for the carriage, within their territories, of goods by road covered by this Convention.

Article 15

1. Any claim for compensation under articles 5 or 6 may be brought directly against the insurer or other person providing financial security for the carrier's liability or, in the case of a road vehicle to which the green card system applies, against the insurer or the green card bureau of the State where the incident occurred.

2. In the case referred to in paragraph 1 of this article the defendant may avail himself of:

(a) the limit of liability under article 9 applicable to the carrier, irrespective of whether the carrier is entitled to limit his liability, and

(b) the defences, other than the bankruptcy or winding up of the carrier, which the carrier would have been entitled to invoke.

The defendant shall not avail himself of any other defence which he might have been entitled to invoke in proceedings brought by the carrier against him nor may he dispute any clause of the insurance contract or other financial security.

3. The defendant shall in any event have the right to require that the carrier be joined in the proceedings.

Article 16

1. With respect to carriage by road and by inland navigation vessel: where the carrier is a State Party or any constituent part of

rana na njihovim teritorijima za prijevoz robe cestom pokriven ovom Konvencijom, unutar njihovih teritorija.

Član 15.

1. Svaki se zahtjev za naknadu prema članu 5. ili 6. može postaviti neposredno prema osiguratelju ili drugoj osobi koja pruža financijsko jamstvo vozarove odgovornosti ili, u slučaju cestovnoga vozila na koje se primjenjuje sustav zelene karte, prema osiguratelju ili uredu zelene karte države gdje se zbila nezgoda.

2. U slučaju navedenom u stavku 1. ovoga člana tuženik se može koristiti:

(a) — ograničenjem odgovornosti prema članu 9. koje se primjenjuje na vozara, bez obzira da li je vozar ovlašten ograničiti svoju odgovornost;

(b) — obranama, različitim od stečaja ili likvidacije vozara, na koje bi se vozar bio ovlašten pozvati.

Tuženik se ne može koristiti nikakvom drugom obranom na koji bi se bio ovlašten pozvati u postupku pokrenutom protiv njega od strane vozara, niti može osporiti bilo koju klauzulu ugovora o osiguranju ili drugom financijskom jamstvu.

3. Tuženik u svakom slučaju ima pravo tražiti da mu se vozar priđuži u postupku.

Član 16.

1. U odnosu na prijevoz cestom i brodom unutrašnje plovidbe: — kada je vozar država stranka ili bilo koji njen sastavni dio, a prijevoz

such State and the carriage is performed on non-commercial governmental service, that State may provide that the carrier shall be dispensed from the obligation to cover his liability by insurance or other financial security.

2. If, according to paragraph 1 of this article, insurance or other financial security is not maintained in respect of a vehicle, the provisions of this Convention relating to compulsory insurance shall not apply to such vehicle. However, a certificate issued by the competent authorities stating that the carrier is a State Party or a constituent part of such State and that the carrier's liability is covered within the limits prescribed by this Convention shall be produced for inspection on demand by the authorities referred to in article 14, paragraph 4.

3. The certificate referred to in paragraph 2 of this article shall be in conformity with the provisions of article 14, paragraph 3.

4. With respect to carriage by rail: where the carrier is a State Party or any constituent part of such a State, or where he is a body fully owned or financially controlled by a State Party, that State may provide that the carrier shall be dispensed from the obligation to cover his liability by insurance or other financial security.

Whenever a rail transport enterprise owned or financially controlled by two or more States Parties is concerned, the same right to dispensation is granted to the State where the enterprise is located.

Article 17

A Contracting State shall take the appropriate legislative measures

je obavljen za netrgovačku vladinu službu, ta država može odrediti da se vozar oslobađa od obveze pokrivanja svoje odgovornosti osiguranjem ili drugim financijskim jamstvom.

2. Ako, u skladu sa stavkom 1. ovoga člana, osiguranje ili drugo financijsko jamstvo nije održano u odnosu na vozilo, na takvo vozilo se ne primjenjuju odredbe ove Konvencije koje se odnose na obvezno osiguranje. Međutim, svjedodžba izdana od strane nadležnih tijela koja navodi da je vozar država stranka ili sastavni dio takve države, te da je vozarova odgovornost pokrivena u granicama propisanim ovom Konvencijom, mora se pokazati radi pregleda na zahtjev organa navedenih u članu 14., stavak 4.

3. Svjedodžba navedena u stavku 2. ovoga člana treba biti u skladu s odredbama člana 14., stavak 3.

4. U odnosu na prijevoz željeznicom: kada je vozar država stranka ili bilo koji sastavni dio takve države, ili kad je on tijelo u cijelosti u vlasništvu, ili pod financijskim nadzorom države stranke, država može odrediti da se vozar oslobađa obveze pokriti svoju odgovornost osiguranjem ili drugim financijskim jamstvom.

Kad se radi o poduzeću željezničkoga prijevoza u vlasništvu ili pod financijskim nadzorom dviju ili više država stranaka, to pravo oslobađanja je dano državi gdje je poduzeće smješteno.

Član 17.

Država ugovornica treba poduzeti prikladne zakonodavne mjere da

to ensure that the provisions of this Convention relating to compulsory insurance have been complied with.

Claims and Actions

Article 18

1. Rights of compensation under this Convention shall be extinguished unless an action is brought within three years from the date at which the person suffering the damage knew or ought reasonably to have known of the damage and of the identity of the carrier. The period may be extended if the parties so agree after the incident.

2. In no case, however, shall an action be brought after ten years from the date of the incident which caused the damage.

3. Where the incident consists of a series of occurrences, the periods mentioned in paragraphs 1 and 2 of this article shall run from the date of the last of such occurrences.

Article 19

1. Actions for compensation under any provision of this Convention may only be brought in the courts of any State Party:

(a) where the damage was sustained as a result of the incident; or

(b) where the incident occurred; or

(c) where preventive measures were taken to prevent or minimize damage; or

(d) where the carrier has his habitual residence.

Reasonable notice of the commencement of such an action shall be given to the defendant.

bi osigurala udovoljenje odredbama ove Konvencije koje se tiču obveznoga osiguranja.

Zahtjevi i tužbe

Član 18.

1. Prava se na naknadu prema ovoj Konvenciji gase ako tužba nije podignuta u roku od tri godine od dana kad je osoba koja trpi štetu saznala ili razumno morala saznati za štetu i identitet vozara. Rok može biti produžen ako se stranke nakon nezgode tako sporazumiju.

2. Međutim, ni u kom se slučaju tužba ne može podići nakon deset godina od dana nezgode koja je prouzročila štetu.

3. Kada se nezgoda sastoji od niza događaja, rok naveden u stavcima 1. i 2. ovoga člana teče od dana posljednjega od takvih događaja.

Član 19.

1. Tužbe za naknadu štete prema bilo kojoj odredbi ove Konvencije mogu se podići pred sudovima svake države stranke:

(a) — gdje je pretrpljena šteta kao posljedica nezgode;

(b) — gdje se nezgoda dogodila;

(c) — gdje su poduzete zaštitne mјere radi sprečavanja ili umanjenja štete;

(d) — gdje vozar ima svoje redovno boravište.

Tuženiku treba uputiti prikladnu obavijest o početku postupka.

2. If the road vehicle or ship involved in the incident is subject to registration, the State of registration of the road vehicle or ship shall be deemed to be that of the habitual residence of the carrier.

3. Each Contracting State shall ensure that its courts possess the necessary jurisdiction to entertain such actions for compensation.

4. After a fund has been constituted, the courts of the State in which the fund is constituted shall be exclusively competent to determine all matters relating to the apportionment and distribution of the fund.

Article 20

1. Any judgment given by a court with jurisdiction in accordance with article 19 which is enforceable in the State of origin where it is no longer subject to ordinary forms of review, shall be recognized in any State Party, except:

(a) where the judgment was obtained by fraud; or

(b) where the defendant was not given reasonable notice and a fair opportunity to present his case; or

(c) where the judgment is irreconcilable with an earlier judgment given in the State where the recognition is sought, or given in another State Party with jurisdiction in accordance with article 19 and already recognized in the State where the recognition is sought, involving the same cause of action and between the same parties.

2. A judgment recognized under paragraph 1 of this article shall be enforceable in each State Party as

2. Ako je cestovno vozilo ili brod koje je sudjelovalo u nezgodi registrirano, država registracije cestovnoga vozila ili broda smatra se onom gdje se nalazi redovno borački vozara.

3. Svaka država ugovornica treba osigurati nadležnost vlastitih sudova za rješavanje odštetnih zahtjeva.

4. Nakon osnivanja fonda, sudići države u kojoj je fond osnovan isključivo su nadležni odlučivati o svim predmetima koji se odnose na raspodjelu fonda.

Član 20.

1. Svaka presuda, donesena od strane suda nadležnoga u skladu s članom 19., koja je izvršna u zemlji gdje je donesena i gdje više nije podložna redovnim pravnim lijekovima, priznaje se u svakoj državi stranci osim:

(a) — kada je presuda postignuta prijevarom;

(b) — kada tuženiku nije upućena prikladna obavijest i dana ravнопravna mogućnost da iznese svoj slučaj;

(c) — kada je presuda nespojiva s postojanjem ranije presude donesene u istoj stvari i između istih stranaka u državi gdje je zatraženo priznanje, ili presudi koja je donesena u drugoj državi stranci nadležnoj u skladu s članom 19. i koja je već priznata u državi gdje je priznanje zatraženo.

2. Presuda priznata prema stavku 1. ovoga člana izvršna je u svakoj državi stranci čim bude udo-

soon as the formalities required in that State have been complied with. The formalities shall not permit the merits of the case to be re-opened.

Article 21

Whenever two or more States Parties are bound by an international Convention establishing rules of jurisdiction or providing for recognition and execution in a State of judgments given by a court of another State, the provisions of those instruments replace the corresponding provisions of article 19, paragraphs 1, 2 and 3 and of article 20 of this Convention.

Final provisions

Article 22

1. This Convention is open for signature by all States at Geneva from 1 February 1990 until 31 December 1990 inclusive.

2. This Convention is subject to ratification, acceptance or approval by States which have signed it.

3. This Convention is open for accession by all States which are not signatory States as from 1 January 1991.

4. Ratification, acceptance, approval or accession is effected by the deposit of a formal instrument to that effect with the depository.

Article 23

1. This Convention enters into force on the first day of the month following the expiration of twelve months after the date of deposit of the fifth instrument of ratification, acceptance, approval or accession.

2. For each State that ratifies, accepts, approves, or accedes to this

voljeno uvjetima koji se traže u toj državi. Uvjeti ne smiju dopustiti ponovno raspravljanje o suštini sporova.

Član 21.

Kada su dvije ili više država stranaka obvezane međunarodnom konvencijom koja utvrđuje pravila o nadležnosti, ili određuje priznanje i izvršenje presuda donesenih od suda druge države, odredbe takvih instrumenata zamjenjuju odgovarajuće odredbe člana 19., stavka 1., 2. i 3. i člana 20. ove Konvencije.

Završne odredbe

Član 22.

1. Ova Konvencija je otvorena za potpisivanje svim državama, u Ženevi, od 1. veljače 1990. do zaključno 31. prosinca 1990.

2. Ova Konvencija podliježe ratifikaciji, prihvatu, ili odobrenju od strane država potpisnica.

3. Od 1. siječnja 1991., ova je Konvencija otvorena za pristupanje od strane svih država koje je nisu potpisale.

4. Ratifikacija, prihvatanje, odobrenje ili pristupanje obavlja se polaganjem formalne isprave s takvim učinkom kod depozitara.

Član 23.

1. Ova Konvencija stupa na snagu prvoga dana u mjesecu nakon isteka dvanaest mjeseci od dana polaganja pete isprave o ratifikaciji, prihvatanju, odobrenju ili pristupanju.

2. Za svaku državu koja ratificira, prihvati, odobri ili pristupi ovoj

Convention after the deposit of the first instrument of ratification, acceptance, approval or accession, this Convention enters into force in respect of that State on the first day of the month following the expiration of twelve months after the date of the deposit of its instrument of ratification, acceptance, approval or accession.

3. Any instrument of ratification, acceptance, approval or accession deposited after the entry into force of any Protocol amending this Convention shall be deemed to apply to this Convention as amended.

Article 24

1. A State may declare at the time of signature, ratification, acceptance, approval or accession that:

(a) in respect of claims for damage under any or all of the heads of damage defined in article 1, paragraph 10, it will apply higher limits of liability than those specified in article 9 or no limit of liability for damage arising out of an incident occurring in its territory, provided that in that State the regime of liability governing compensation for such damage is of a similar nature to that under this Convention.

Such a State may oblige carriers whose vehicles are registered in its territory or, in the case of unregistered vehicles, having their principal place of business or habitual residence in its territory, to cover their liability by insurance or other financial security to amounts higher than those required by in article 13, paragraph 2 of this Convention;

Konvenciji nakon polaganja prve isprave o ratifikaciji, prihvatanju, odobrenju ili pristupanju, ova Konvencija stupa na snagu u odnosu na tu državu prvoga dana u mjesecu nakon isteka dvanaest mjeseci od dana polaganja njene isprave o ratifikaciji, prihvatanju, odobrenju ili pristupanju.

3. Svaka isprava o ratifikaciji, prihvatanju, odobrenju ili pristupanju položena nakon stupanja na snagu bilo kojega protokola dodanoga ovoj Konvenciji, smatra se da se odnosi na ovu Konvenciju kako je izmijenjena.

Član 24.

1. U vrijeme potpisivanja, ratifikacije, prihvatanja, odobravanja ili pristupanja, država može izjaviti:

(a) — da će, u odnosu na zahtjeve za naknadu bilo koje ili svih vrsta štete, definiranih u članu 1., stavku 10, primjenjivati više granične odgovornosti od onih navedenih u članu 9., ili da neće ograničavati odgovornost za štetu koja proizlazi iz nezgode koja se zbila na njenom teritoriju, pod uvjetom da je u toj državi režim odgovornosti koji regulira naknadu za takvu štetu slične prirode onom koji postoji prema ovoj Konvenciji.

Takva država može obvezati vozare čija vozila su registrirana na njenom teritoriju ili, u slučaju da vozila nisu registrirana, vozare koji imaju svoje glavno mjesto poslovanja ili redovno boravište na njenom teritoriju, da pokriju svoju odgovornost osiguranjem ili drugim finansijskim jamstvom do iznosa viših od onih koji se zahtijevaju u članu 13., stavku 2. ove Konvencije;

(b) it will not apply the provisions of article 5, paragraph 4 (a) or (b);

(c) it will apply its national law in place of the provisions of article 5, paragraph 5, in so far as such law provides that compensation for loss of life or personal injury may be reduced or disallowed only in cases of intentional conduct or gross negligence by the injured person or the person entitled to claim compensation.

2. The right of a State to make the declarations provided for in paragraph 1 is subject to its national law being in conformity with the conditions set out in the relevant sub-paragraphs of that paragraph at the time of entry into force of this Convention, and, in any event, not later than five years after this Convention has been opened for signature.

3. A State which makes use of any of the options provided for under paragraph 1 shall notify the depositary of the contents of its national law.

4. No other reservations are permitted to this Convention.

Article 25

1. Reservations made under this Convention at the time of signature are subject to confirmation upon ratification, acceptance or approval.

2. Reservations and confirmations of reservations are to be in writing and to be formally notified to the depositary.

3. A reservation takes effect simultaneously with the entry into force of this Convention in respect of the State concerned.

(b) — da neće primjenjivati odredbe člana 5., stavak 4. (a) ili (b);

(c) — da će primjenjivati svoje nacionalno pravo umjesto odredaba člana 5., stavka 5., ukoliko takvo pravo određuje da naknada za smrt ili tjelesnu ozljedu može biti umanjena ili uskraćena samo u slučajevima namjernoga ponašanja ili krajnje nemarnosti oštećene osobe, ili osobe ovlaštene da traži naknadu.

2. Pravo države da daje izjave predviđene u stavku 1. podvrgnuto je njenom nacionalnom pravu koje je u skladu s uvjetima izloženim u bitnim točkama toga stava, u vrijeme stupanja na snagu ove Konvencije, a u svakom slučaju ne nakon proteka pet godina od kada je ova Konvencija otvorena za potpisivanje.

3. Država koja se koristi bilo kojom opcijom utvrđenom u stavku 1. obavijestiti će depozitara o sadržaju svoga nacionalnoga prava.

4. Nikakve druge rezerve na ovu Konvenciju nisu dopuštene.

Član 25.

1. Rezerve koje se, prema ovoj Konvenciji, stave u trenutku potpisivanja, podložne su potvrđivanju u trenutku ratifikacije, prihvaćanja ili odobrenja.

2. Rezerve i potvrde rezervi moraju biti u pismenom obliku i formalno notificirane depozitaru.

3. Rezerva stupa na snagu u isto vrijeme kad ova Konvencija stupa na snagu u odnosu na državu o kojoj se radi.

4. Any State which makes a reservation under this Convention may withdraw it at any time by a formal notification in writing addressed to the depository. Such withdrawal is to take effect on the first day of the month following the expiration of six months after the date of the receipt of the notification by the depository.

Article 26

Each State, at the time of signature, ratification, acceptance, approval or accession, shall notify the depository of the competent authority or authorities designated by it under article 14, paragraphs 1 and 7.

Article 27

This Convention applies to any incident as defined in article 1, paragraph 12 occurring after its entry into force.

Article 28

1. A Conference for the purpose of revising or amending this Convention may be convened by the Inland Transport Committee of the Economic Commission for Europe of the United Nations.

2. Upon the request of not less than one-third of the States Parties, with a minimum of three, the Inland Transport Committee shall convene a Conference of the Contracting States for revising or amending this Convention.

Article 29

1. Upon the request of at least one-quarter of the States Parties, with a minimum of three, any proposal to amend the limits of liability laid down in article 9 shall be circulated by the depository to all Contracting States.

4. Svaka država koja stavi rezervu prema ovoj Konvenciji može je povući bilo kada preko formalne notifikacije u pismenom obliku upućene depozitaru. Takvo povlačenje ima učinak prvoga dana u mjesecu nakon isteka šest mjeseci od dana kada je depozitar primio notifikaciju.

Član 26.

Svaka država u vrijeme potpisivanja, ratifikacije, prihvaćanja, odborenja ili pristupa obavještava depozitara ili nadležno tijelo ili tijela koja je odredila prema članu 14., stavcima 1. i 7.

Član 27.

Ova Konvencija se primjenjuje na svaku nezgodu, kako je definirana u članu 1., stavak 12. koja se dogodi nakon njena stupanja na snagu.

Član 28.

1. Odbor za unutrašnji prijevoz Ekonomsko komisije Ujedinjenih naroda za Europu može sazvati Konferenciju za izmjenu ili dopunu ove Konvencije.

2. Na zahtjev ne manje od jedne trećine država stranaka, a najmanje tri, Odbor za unutrašnji prijevoz saziva Konferenciju država ugovornica za izmjenu ili dopunu ove Konvencije.

Član 29.

1. Na zahtjev bar jedne četvrtine država stranaka, a najmanje tri, svaki prijedlog za izmjenu granica odgovornosti navedenih u članu 9. depozitar treba razaslati svim državama ugovornicama.

2. Any amendment proposed and circulated as above shall be submitted to a Committee, convened by the Inland Transport Committee of the Economic Commission for Europe of the United Nations and composed of a representative of each Contracting State, for consideration at a date at least six months after the date of its circulation.

3. Amendments shall be adopted by a two-thirds majority of the Contracting States present and voting in the Committee on condition that at least one-half of the Contracting States shall be present at the time of voting.

4. When acting on a proposal to amend the limits, the committee shall take into account the experience of incidents and in particular the amount of damage resulting therefrom, changes in the monetary values and the effect of the proposed amendment on the cost of insurance.

5. (a) No amendment of the limits of liability under this article may be considered less than five years from the date on which this Convention was opened for signature nor less than five years from the date of entry into force of a previous amendment under this article. No amendment under this article shall be considered before this Convention has entered into force.

(b) No limit may be increased so as to exceed an amount which corresponds to the limit laid down in this Convention increased by six per cent per year calculated on a compound basis from the date on which this Convention was opened for signature.

2. Bilo koja izmjena predložena i razaslana kako je naprijed rečeno, podnosi se na razmatranje Odboru, sazvanom od strane Odbora za unutrašnji prijevoz Ekonomskog komisije Ujedinjenih naroda za Europu i sastavljenom od predstavnika svake države ugovornice, nakon proteka šest mjeseci od dana njena razaslanja.

3. Izmjene moraju biti prihváćene dvotrećinskom većinom država ugovornica koje su prisutne i glasaju u Odboru, pod uvjetom da je barem polovina država ugovornica prisutna u vrijeme glasanja.

4. Postupajući prema prijedlogu za izmjenu granica odgovornosti, Odbor uzima u obzir praksu nezgoda i posebno iznos štete koji iz toga proizlazi, promjene u vrijednosti novca i učinak predložene izmjene na cijenu osiguranja.

5. (a) Nijedna izmjena granica odgovornosti prema ovom članu ne može biti razmatrana prije proteka pet godina od dana na koji je ova Konvencija bila otvorena za potpisivanje, niti prije proteka pet godina od dana stupanja na snagu pretходne izmjene prema ovom članu. Nijedna izmjena prema ovom članu ne može se razmatrati prije nego Konvencija stupa na snagu.

(b) Nijedna se granica ne može povisiti tako da premaši iznos koji odgovara granici navedenoj u ovoj Konvenciji uvećanoj za šest postotaka godišnje izračunatih na složenoj osnovi od dana na koji je ova Konvencija bila otvorena za potpisivanje.

(c) No limit may be increased so as to exceed an amount which corresponds to the limit laid down in this Convention multiplied by three.

6. Any amendment adopted in accordance with paragraph 3 of this article shall be notified by the depository to all Contracting States. The amendment shall be deemed to have been accepted at the end of a period of eighteen months after the date of notification, unless within that period not less than one quarter of the States that were Contracting States at the time of the adoption of the amendment by the Committee have communicated to the depository that they do not accept the amendment in which case the amendment is rejected and shall have no effect.

7. An amendment deemed to have been accepted in accordance with paragraph 6 of this article shall enter into force eighteen months after its acceptance.

8. All Contracting States shall be bound by the amendment, unless they denounce this Convention in accordance with article 30, paragraph 1 at least six months before the amendment enters into force. Such denunciation shall take effect when the amendment enters into force.

9. When an amendment under this article has been adopted by the Committee but the eighteen month period for its acceptance has not yet expired, a State which becomes a Contracting State during that period shall be bound by the amendment if it enters into force. A State which becomes a Contracting State after that period shall be bound by

(c) Nijedna granica ne smije biti povećana tako da premaši iznos koji odgovara granici navedenoj u ovoj Konvenciji pomnoženoj s tri.

6. Depozitar obavlja sve države ugovornice o svakoj izmjeni prihvaćenoj u skladu sa stavkom 3. ovoga člana. Izmjena se smatra prihvaćenom istekom razdoblja od osamnaest mjeseci od dana obavijesti, osim ako u tom razdoblju najmanje jedna četvrtina država koje su bile države ugovornice u vrijeme prihvaćanja izmjene od strane Odbora priopće depozitaru da ne prihvaci izmjenu, a tada je izmjena odbijena i bez učinka.

7. Izmjena koja se smatra prihvaćenom u skladu sa stavkom 6. ovog člana stupa na snagu protekonom osamnaest mjeseci od njena prihvaćanja.

8. Sve države ugovornice obvezane su izmjenom, osim ako otkažu ovu Konvenciju u skladu s članom 30., stavkom 1. barem šest mjeseci prije stupanja izmjene na snagu. Takvo otkaživanje ima učinak kada izmjena stupa na snagu.

9. Kada je izmjena prema ovom članu prihvaćena od strane Odbora, ali razdoblje od osamnaest mjeseci za njeno prihvaćanje nije još isteklo, država, koja tijekom tога razdoblja postane državom ugovornicom, obvezana je izmjenom ako ona stupa na snagu. Država koja postane državom ugovornicom nakon togа razdoblja, obvezana je izmje-

an amendment which has been accepted in accordance with paragraph 5 of this article. In the cases referred to in this paragraph a State becomes bound by an amendment when that amendment enters into force, or when this Convention enters into force for that State if later.

Article 30

1. This Convention may be denounced by any Contracting State at any time.

2. Denunciation is effected by the deposit of an instrument to that effect with the depository.

3. A denunciation takes effect on the first day of the month following the expiration of six months after the deposit of the instrument of denunciation with the depository. Where a longer period for the denunciation to take effect is specified in the instrument of denunciation it takes effect upon the expiration of such longer period after its deposit with the depository.

Article 31

1. The Secretary — General of the United Nations shall be the Depository of this Convention.

2. The Depository shall:

(a) inform all States which have signed or acceded to this Convention of:

(i) each new signature or deposit of an instrument of ratification, acceptance, approval or accession, together with the date thereof;

(ii) each declaration made under article 12, paragraph 2;

nom koja je prihvaćena u skladu sa stavkom 5. ovoga člana. U slučajevima navedenim u ovom stavku, država postaje obvezana izmjenom kada ta izmjena stupi na snagu, ili kad ova Konvencija stupi na snagu za tu državu, ako je to kasnije.

Član 30.

1. Svaka država ugovornica može bilo kada otkazati ovu Konvenciju.

2. Otkazivanje se obavlja polaganjem isprave s tim učinkom kod depozitara.

3. Otkazivanje ima učinak prve dana u mjesecu nakon isteka šest mjeseci od polaganja isprave o otkazivanju kod depozitara. Kad je u ispravi o otkazivanju navedeno duže razdoblje za učinak otkazivanja, ono ima učinak nakon isteka takva dužega razdoblja od njegova polaganja kod depozitara.

Član 31.

1. Glavni tajnik Ujedinjenih naroda je depozitar ove Konvencije.

2. Depozitar je dužan:

(a) — obavijestiti sve države koje su potpisale ili pristupile ovoj Konvenciji o:

(i) — svakom novom potpisu ili polaganju isprave o ratifikaciji, prihvaćanju, odobravanju ili pristupanju, zajedno s njihovim datumom;

(ii) — svakoj izjavi učinjenoj prema članu 12., stavku 2.;

(iii) each reservation made under article 24, including each notification under paragraph 3 of that article;

(iv) the withdrawal of any reservation under article 25, paragraph 4;

(v) each notification received under article 26;

(vi) each request received under article 28, paragraph 2 and article 29, paragraph 1;

(vii) the date of entry into force of this Convention and of any amendment thereto under articles 28 and 29;

(viii) the deposit of an instrument of denunciation of this Convention together with the date of its deposit and the date on which it takes effect;

(b) transmit certified true copies of this Convention to all signatory States and to all States acceding to the Convention.

IN WITNESS WHEREOF the undersigned, being duly authorized thereto, have signed this Convention.

DONE at Geneva, this tenth day of October, one thousand nine hundred and eighty-nine, in a single original, of which the English, French and Russian texts are equally authentic.

(iii) — svakoj rezervi stavljenoj po članu 24., uključujući svaku obavijest prema stavku 3. toga člana;

(iv) — povlačenju bilo koje rezerve prema članu 25., stavak 4.;

(v) — svakoj obavijesti primljenoj po članu 26.;

(vi) — svakom zahtjevu primljenoj prema članu 28., stavak 2. i članu 29., stavak 1.;

(vii) — datumu stupanja na snagu ove Konvencije, te svake izmjene Konvencije prema članovima 28. i 29.;

(viii) — polaganju isprave o otakzivanju ove Konvencije zajedno s datumom njena polaganja i datumom njena učinka;

(b) — poslati ovjerene prijepise ove Konvencije svim državama potpisnicama i svim državama koje stupaju ovoj Konvenciji.

U OVJERU OVOGA dolje potpisani, za to valjano ovlašteni, potpisali su ovu Konvenciju.

SASTAVLJENO u Ženevi, desetoga dana listopada, tisuću devet stotina osamdeset devete, u jednom izvorniku, od kojega su engleski, francuski i ruski tekst jednako vjerodstojni.

Prevela: Melita Veršić-Marušić,
asistent-pripravnik